

TABÁK ANDRÁS

A melankólia órái

VERSEK

Megjelent
a
ZRÍNYI MIK1ÓS
Katonai Kiadó
támogatásával

© Tabák András, 1990

Letölthető:

[[PDF formátumban](#)] [[EPUB formátumban](#)]

APÁM EGY SAKTER FIA VOLT

Apám egy sakter fia volt,
anyám keresztény úrilány –
valláson én nem tengődtem soha.
Mégis él bennem valami
kálvinhitéből anyámnak.
Egy jotta fatalizmus? Avagy hit
a predesztinációban?
Hit egy fölöttes törvényben,
hogymint sorsomnak elrendelt útja van?
Mióta ismerlek,
erősen hiszem,
azért születtem én,
hogymint szeresselek.

A MELANKÓLIA ÓRÁI

Mikor a szokottnál is jobban
bemocskol a nap sara-szennye,
a sok bamba, kicsiny pimaszság,
és búskomor gondolatoktól
tiportan, csak ülök magamban
törődött-tehetetlen, tétlen,
önkételyekkel színig telten,
a kezedet szeretném fogni
hunyt szemmel egy csöndes szobában
vagy egy őszi, alkonyi kertben,
s nem szólnék, látnék, tudnék semmit,
nem figyelnék semmire másra,
csak arra, mint zubog, áramlik,
lúktet ereidben az élet.

VÉGÜL IS LETTEM, AKI LETTEM

Végül is lettem, aki lettem,
mert voltak, akik voltak őseim,
halálig üldözött, okos, eretnek, jó chászidok
és göcsörtös szavú, zord, havasi kálvinisták,
kiknek vére bennem oly furán elegyedett,
hogymint gyakorta már mosolyra fakaszt.
Ám kételytelen, kemény hitük,
komoly konokságuk, az erélyes akarat

bennem már nincs meg, tudom,
lágyabb anyagú s törékenyebb vagyok náluk,
érezemesebb is talán, és megértőbb.
De hát én nem harcosnak álltam.
Írni pedig kevésbé megértőn
hogyan is lehetne?

A KÖLTŐ, AKI EGYKOR RÉG

A költő, aki egykor rég
sikoltva, fel így kiáltott:
„... mi ne legyünk német gyarmat!” –
vajon most hogy jajdulna föl
hallván, hogy itt egy fél ország
azért esdekel esengve:
legyünk, csak legyünk szaporán!

MINT SPIRITUSZBA DUGANDÓ

Mint spirituszba dugandó
különös csudabogárra
tekintenek rám legtöbben,
mikor az ügyért, mely ügyem,
szélmalomtusáim vívom,
nem értve meg sehogyan se:
ellenében a mának nem
a tegnapot védelmezem
(hisz ahhoz közöm sok nem volt),
hanem már azt a régmúltból
épülő jövődöt, melynek
megteremtése nélkül itt
az ember bár minden lehet,
gazdag, eszélyes, birtokló,
minden jókban dúslakodó
s kábító csodákra képes, –
de nagy s boldog sohasem.

AMI VOLT...

Ami volt,
nem volt
sohasem
az én világom.

Ami lesz,
nem lesz
sohasem
az én világom.

Itt nincs,
és nem lesz
már sosem
világom nekem?

1938

Az utolsó békeév.
Az volt, tudjuk, no persze!
Anschluss, Nanking és München.
Csehöld, Spanyolhon veszte.
Emitt a zsidótörvény,
amott a Kristály Éje.
„Szálasi Éve! Igaz
Magyar Senki Se Félje!”
Hófehér lovát Kassán
a kormányzó megüli.
S anyám egyetlen fiát
decemberben megszüli.

EZ A LIDÉRCES BOSCH-NYOMAT

Ez a lidérces Bosch-nyomat
kiadói szobám falán,
mondhatatlan rettenetével,
azért megvigasztal néha.
Neki még rosszabb lehetett.
Ámbár hát vigaszom lehet ez?

MÁR CSAK A VERSÍRÁS TART VISSZA

Már csak a versírás tart vissza,
érezem, hogy időnek előtte
el ne emésszem még magamat.
S ha elemésszem még magamat,
érezem, hogy időnek előtte,
úgy hát a vers sem tartott vissza.

BÁR ÁLMAIM IS KÖNNYŰEK MOSTANÁBAN

Bár álmaim is könnyűek mostanában,
ami leginkább meggyötör, tudod,
a hosszú, hajnali félálom,
az a tehetetlen, köztes állapot
az alvás és ébrenlét határán,
mezsgyéjén az örvényes ösztönöknek,
amikor rémpofák, fantomok, torzszülöttek,
goyai szörnyek sorjáznak elő,
hogyan az ember csak szűkül és nyüszít,
s amikor – magam sem tudom, már mióta –
konokul visszatér néhány nyomasztó, baljós látomás:
félbemaradt ház, beomlott kút, toronyból zuhanás,
lázás keresése egy elveszett szónak,
melyet már soha meg nem lelek,
és a távolban ködlő, ismeretlen föld,
ahova útra kelek naponta,
de melyet elérni hasztalan igyekszem.

Ma arra gondoltam ébredéskor,
ez az el nem érhető föld te vagy.

MI ÚTAMON IDÁIG ELKÍSÉRT

Mi útamon idáig elkísért,
meggyőződése és hitem,
bizony azt soha el nem vetem én már,
s még e megtagadó időkben is
tagadni csak tagadását tudom.

BEFORDULOK A TÉRRŐL AZ IRÁNYI UTCÁBA

K.-nak

Befordulok a térről az Irányi utcába,
és... te vagy az, tényleg te? Alig hiszek szememnek.
Megvan az már húsz éve, hogy láttalak legutóbb,
de ki másé is lehetne e könnyed, elegáns

alak, a világító, szürke szempár és ez a remegő cimpájú, érzékeny orr, melyet egykor, még bölcsészkoromban, alig győztem bámulni is. „Eldobom magamat azonnal – kacagsz rám teli fogsorral –, fiatalabb vagy, mint valaha voltál!” „Hát még te! Egy kész nagylány! Udvarlód, mondd, van-e már?”

És úgy nevetünk ott, a parkírozó kocsiától ösvényé elszűkült járdán, szorosan egymásba fogódzva, hogy lám, még a szemünk is könnyben úszik.

Am alig öt perc múltán már loholunk is tovább. Három gyerek itt, s tudom, ott kettő, nagy a család, a rokonság kiterjedt, a karácsony pedig már a nyakunkon, rohangálás ajándékok után, bevásárlás, – de egész életünk lótás-futás amúgyis, soha még egy óránk se jutna arra, hogy kibeszéljessük magunkat egy kávé mellett, s a múltat idézve, elmerengjünk rajta csöndben.

Holott emlékszel? Két dögunalmas speckoll helyett, vagy a Füst-előadást ellógva szombat este egy ismerős, védett zugban, szörnyű nagy titokban (hiszen jegyben jártál, én meg, számár, nős voltam már) elüldögéltünk órákig együtt a még roncs híd tövében, a lépcsőkön odalenn, beszélgetve világról, önmagunkról, ezer titkos vágyunkról, miközben a Dunába kavicsokat dobáltunk.

S de jó is volt kavicsot dobálni a Dunába!

HUNYADI TÉR

Magam is meglepődtem, hogy milyen régen nem jártam itt a téren, a csarnok előtt. Bősz harcok dúltak itt egykor! – és révedező mosollyal megnéztem a csata mezőt.

Mert egyszer e téren, mikor a vad ellenbanda elől kamaszcsapatunk meghátrált gyáván, az irháját szedve, egyedül én, a legkisebb, a tízéves elemista, védtem végsőkig a zászlót harapva, körömmel, könnyel, míg el nem döngettek végül, de úgy, hogy a bordám repedt.

Hol is az a régi fiú, az a bátor?

S hol a zászló?

MESSZIRŐL JÖTTEM S MESSZE MEGYEK

Messziről jöttem s messze megyek,
az most már bizonyos.
Jöttem Galícia kushadt falvaiból
és fagyos csöndjéből Udvarhelynek,
s megyek magányos, hosszú utamra
föl egészen a csillagomig, melyet még
fiúcska koromban
nagyanyám választott ki nekem.

Felelős kiadó a szerző

ISBN 963 400 340 0

Készült a Movie Plus GM gondozásában
